

Agnieszka Jarych

Biblioteka Wydziału Mechaniczno-Energetycznego
Politechnika Wroclawska

Kamila Kokot

Biblioteka Instytutu Historycznego
Uniwersytet Wroclawski

Księgozbiór podręczny w Bibliotece Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wroclawskiego - stan obecny a oczekiwania użytkowników

Abstrakt: W pracy przedstawiono działalność czytelnicy biblioteki Instytutu Historycznego. Do napisania referatu została wykorzystana ankieta, która składała się z 8 pytań. Została ona przeprowadzona wśród studentów historii, którzy są najczęstszymi użytkownikami czytelnicy. Ankiety przeprowadzono na przełomie marca i kwietnia 2011 r. W sumie zgromadzono 47 ankiet, jednak nie przekłada się to na liczbę czytelników, ponieważ niektórzy odmówili udziału w ankiecie. W badanym okresie czytelnicy odwiedziło w marcu 753 studentów, natomiast w kwietniu 512 studentów, co daje razem 1265 użytkowników.

Celem pracy jest przedstawienie zasobów czytelnicy, częstotliwości z niej korzystania oraz zbadanie czy księgozbiór podręczny wymaga poszerzenia i zaktualizowania. Do ankiety dołączone są wykresy obrazujące odpowiedzi użytkowników na pytania. Zawartość księgozbioru czytelnicy nastawiona jest przede wszystkim na potrzeby studentów, ponieważ pracownicy naukowcy mają wolny dostęp do półek w całej bibliotece. Dlatego też przeprowadzając ankietę skierowałyśmy pytania do studentów.

Księgozbiór czytelnicy podzielony jest na działy. Pierwszym z nich są podręczniki szkolne i akademickie. Następnym książki z zakresu dydaktyki (np. „Dydaktyka historii”, teksty źródłowe, seria wydawnicza „Teki Edukacyjne IPN” oraz program nauczania i propozycje jego realizacji). Znaleźć tu też można bogaty zbiór słowników i encyklopedii m.in. słowniki języków obcych (głównie j. angielskiego, niemieckiego i łaciny), z zakresu językoznawstwa, słowniki Staropolski, Prasłowiański oraz Geograficzny, Polski Słownik Biograficzny, Słownik zlatynizowanych nazw miejscowych, a także Słowniki historyków polskich i pseudonimów pisarzy polskich. Wśród encyklopedii warto wymienić takie pozycje jak: Wielka Encyklopedia Powszechna PWN, Encyklopedia Historii Świata, Historii Gospodarczej Polski, Encyklopedię Religii i Katolicką. Kolejnym, obszernym, działem są czasopisma – głównie o tematyce historycznej. Studenci mogą więc sięgnąć po: „Kwartalnik Historyczny”, „Przegląd Historyczny”, „Polski Kwartalnik Historyczny >Sobótka<”, „Dzieje Najnowsze”, „Wiadomości Historyczne” oraz „Studia Źródłoznawcze” i „Archeion”. W czytelnicy znajduje się również zbiór Bibliografii historii polskiej oraz historii Śląska, a także książki z zakresu nauk pomocniczych historii, wstępu do badań historycznych, jak również integracji europejskiej i prawa.

Księgozbiór ułatwia pracę przede wszystkim studentom ze specjalizacji nauczycielskiej, ponieważ zapewnia wolny dostęp do wspomnianych już podręczników szkolnych, które są niezbędne w przygotowaniach na zajęcia z zakresów dydaktycznych i praktyk.

Z badań przeprowadzonych w ankiecie wynika, że najczęstszymi użytkownikami czytelnicy są właśnie studenci specjalizacji nauczycielskiej: 29 % spośród ankietowanych na pytanie nr 7 (Jakiej jesteś specjalizacji?) udzieliło właśnie takiej odpowiedzi. Pozostali ankietowani są studentami innych specjalizacji: 21 % to studenci archiwistyki z dokumentalistyką konserwatorską, 11 % amerykańistyki, 11 % dokumentalistyki konserwatorskiej z regionalistyką, 11 % archiwistyki z regionalistyką, 17 % ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na pytanie o specjalizację [wykres 7].

Na pytanie nr 5 (Czy uważasz, że księgozbiór podręczny powinien zostać rozszerzony? Jeśli tak, to o jakie pozycje?) sześciu przedstawicieli specjalizacji nauczycielskiej udzieliło odpowiedzi, że księgozbiór jest wystarczający, dwie osoby nie udzieliły żadnej odpowiedzi, po dwie osoby chętnie widziałyby w czytelnicy więcej podręczników akademickich (a), słowników i encyklopedii (b). Jeśli chodzi o słowniki to studenci przede wszystkim mieli na uwadze słowniki obcojęzyczne. Trzy osoby zaznaczyły odpowiedź (c) czasopisma, a jedna (d) inne, podając przy tym bibliografie i źródła.

Studenci specjalizacji innych niż nauczycielska na pytanie nr 5 udzielili następujących odpowiedzi. Osoby, które nie podały specjalizacji, uważają księgozbiór za wystarczający, jednakże równie częstą odpowiedzią wśród tych osób była odpowiedź (b) słowniki i encyklopedie. Dwie osoby wskazały na czasopisma, jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi na pytanie. Studenci ze specjalizacji dokumentalistyka konserwatorska z regionalistyką równie często wskazywali czasopisma jak i uważali, że księgozbiór jest wystarczający. Przedstawiciele archiwistyki z regionalistyką podobnie uważają, że księgozbiór jest wystarczający, pojedyncze osoby wskazały na podręczniki, czasopisma i inne, przy czym ankietowani nie podali swoich propozycji. Jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi. Spośród archiwistów łączonych z dokumentalistyką konserwatorską cztery osoby uznały księgozbiór za wystarczający, dwie osoby nie udzieliły odpowiedzi. Pozostali ankietowani zaznaczyli odpowiedzi a, b, c (podręczniki, słowniki i encyklopedie, czasopisma). Ankietowani ze specjalizacji amerykańistyka także uważają, że księgozbiór spełnia ich wymagania, natomiast dwie osoby wskazały na słowniki i encyklopedie, a jedna na podręczniki. Podsumowując analizę pytania nr 5 można stwierdzić, że ankietowani studenci w znacznej ilości uważają księgozbiór podręczny za wystarczający. Takiej odpowiedzi udzieliło 39 % spośród wszystkich ankietowanych., 11 % nie udzieliło odpowiedzi na pytanie, co jednocześnie nie

oznacza, że są niezadowoleni z zawartości, a właśnie przeciwnie nie zgłaszają potrzeby zmian w księgozbiornie. Jeśli studenci mieliby rozszerzyć jakiś dział w księgozbiornie podręcznym to najchętniej wzbogaciliby go o słowniki i encyklopedie 19 % oraz czasopisma 15 %. Dział z podręcznikami studenci uważają za wystarczający, tylko 9 % spośród ankietowanych chętniej widziałoby w nim więcej pozycji [wykres 5].

Pierwszym pytaniem zadany w ankiecie było „jak często korzystasz z czytelni?”. Większość ankietowanych (56 %) udzieliła odpowiedzi b (2-3 razy w tygodniu). Tak odpowiedziało siedem osób ze specjalizacji nauczycielskiej oraz archiwistyki z regionalistyką, po 3 osoby z dokumentalistyki z regionalistyką, jak również te, które nie podały specjalizacji, oraz 2 osoby z amerykanistyki. 23 % udzieliło odpowiedzi (d) - rzadziej, 15 % - raz w tygodniu, natomiast codzienne czytelnię odwiedza 6 % spośród ankietowanych i są to mężczyźni [wykres 1].

Na pytanie nr 2 (Czy korzystasz z księgozbiornie w czytelni?) 56 % zaznaczyło odpowiedź twierdzącą, natomiast 11 % udzieliło odpowiedzi negatywnej. Co ciekawe, w kolejnym pytaniu – o to jak często korzystasz z księgozbiornie w czytelni osoby udzielające negatywnej odpowiedzi na pytanie nr 2, w tym pytaniu zaznaczały odpowiedź c – rzadko. Tylko jedna osoba po zaznaczeniu odpowiedzi (b) – nie w pytaniu nr 2 pominęła pozostałe pytania dotyczące księgozbiornie podręcznego. 44 % osób w pytaniu nr 3 (Jak często korzystasz z księgozbiornie w czytelni?) udzieliło odpowiedzi (c) rzadko, a 43 % osób zaznaczyło odpowiedź (b) umiarkowanie [wykres 2, 3].

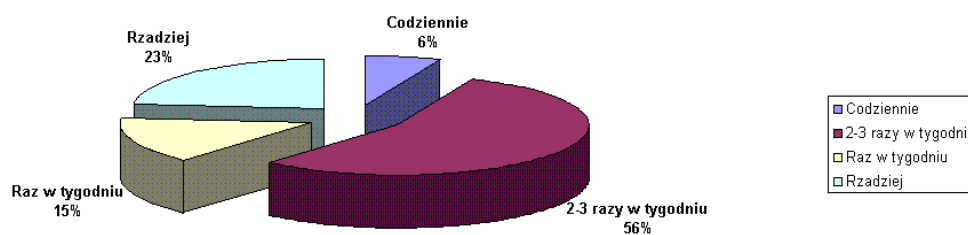
Z analizy pytania nr 4 (Z czego korzystasz najczęściej?) wynika, że studenci najczęściej korzystają z czasopism – 31 % oraz ze słowników i encyklopedii – 25 %. Podręczniki i pozostałe pozycje księgozbiornie są użytkowane w porównywalnym zakresie od 19 do 22 %. 3% ankietowanych nie zakreśliło żadnej odpowiedzi [wykres 4]. Najczęstszymi wśród ankietowanych byli studenci 2 roku studiów licencjackich - 42 %, wśród pozostałych są studenci 1 roku studiów magisterskich – 19 % i pierwszego roku studiów licencjackich - 11%. W ankiecie wziął udział 1 doktorant, a 4 osoby nie udzieliły odpowiedzi [wykres 6]. Co ciekawe większość ankietowanych to mężczyźni 49 %, kobiety stanowiły 45%, natomiast 6 % nie zaznaczyło żadnej odpowiedzi [wykres 8].

Na podstawie przeprowadzonej ankiety stwierdzić można, że dla sporej części użytkowników 39 % księgozbiornie podręczny został trafnie dobrany pod kątem celów dydaktycznych. W nielicznych przypadkach studenci wprowadziliby niewielkie zmiany. Najczęściej dotyczyłyby one słowników i encyklopedii – 19 % oraz czasopism – 15 %, wśród których pojawiały się tytuły, z których studenci korzystają do pisania prac dyplomowych

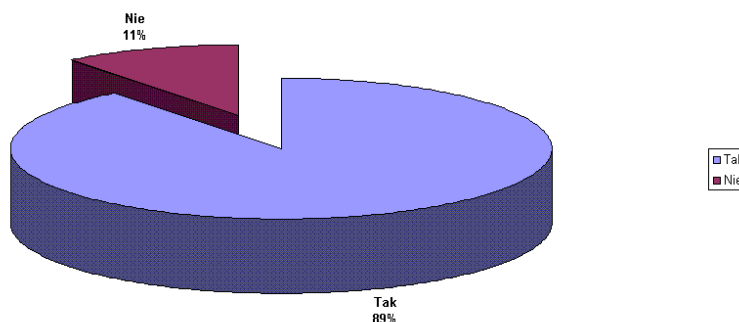
(najczęstszą propozycją była „Trybuna Ludu”). Studenci ze specjalizacji nauczycielskiej nie sygnalizowali potrzeby rozszerzenia księgozbioru o podręczniki szkolne i książki z zakresu dydaktyki. Chętnie natomiast widzieliby większą ilość podręczników akademickich oraz słowniki obcojęzyczne. Studenci innych specjalizacji uzupełniliby księgozbiór także o słowniki i encyklopedie jak również o czasopisma.

Z analizy ankiety wynika, że studenci w miarę często korzystają z księgozbioru podręcznego, wywnioskować więc można, że został on trafnie dobrany i spełnia oczekiwania użytkowników.

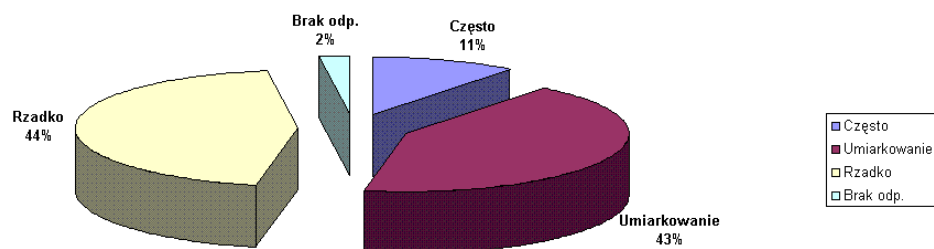
Pytanie nr 1 : Jak często korzystasz z czytelni w Bibliotece Instytutu Historycznego?

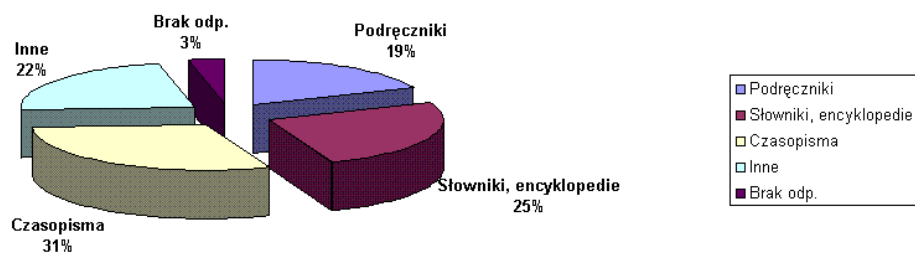
Pytanie nr 2 : Czy korzystasz z księgozbioru w czytelni?

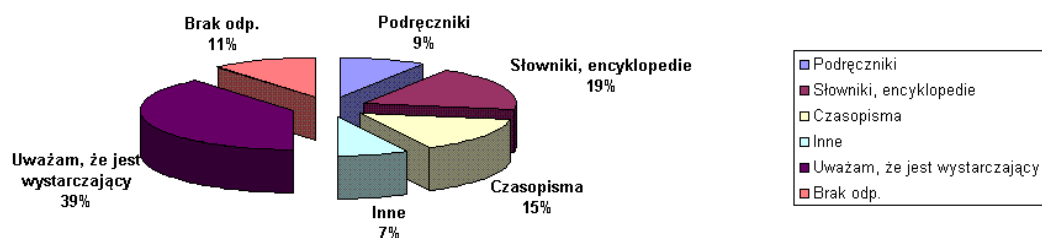
Pytanie nr 3 : Jak często korzystasz z księgozbioru w czytelniku?

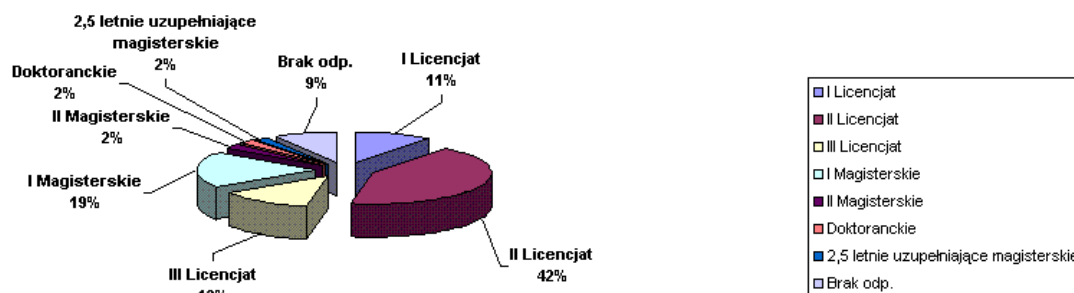
Pytanie nr 4 : Z czego korzystasz najczęściej?

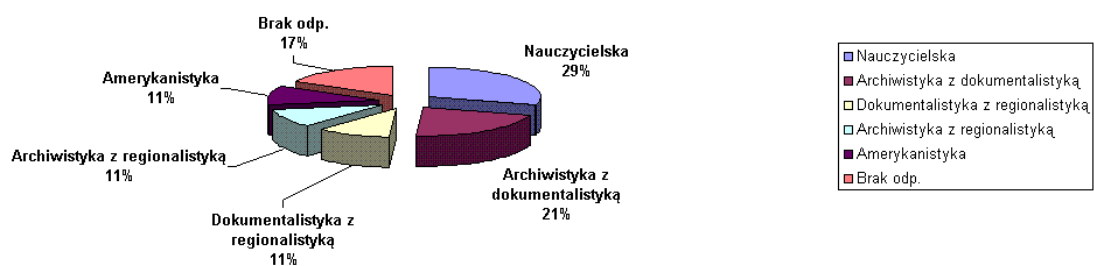
Pytanie nr 5 : Czy uważasz, że księgozbiór podręczny powinien zostać rozszerzony? Jeśli tak to o jakie pozycje?

Pytanie nr 6 : Którego roku jesteś studentem?

Pytanie nr 7 : Jakiej specjalizacji?

Pytanie nr 8 : Jakiej jesteś płci?

